

Uudenmaan virkistysalueyhdistys ry
Föreningen Nylands friluftsområden rf

liite 2/§16

TOIMINTASUUNNITELMA 2025

TOIMINTA-AJATUS

Luomme puitteet hyvinvointia lisääville luonnossa liikkumisen kokemuksille

Uuvi edistää kansanterveyttä ja inhimillistä hyvinvointia luomalla monipuolisia mahdollisuuksia luonnossa virkistytymiseen, liikkumiseen ja harrastamiseen, sekä alueverkostollaan että viestimällä muiden julkisten toimijoiden tarjoamista ulkoilumahdollisuuksista. Uuvin palvelut on tarkoitettu kaikille ulkoilusta kiinnostuneille, yli kuntarajojen. Uuvin toiminnan tavoitteena on, että luonnossa liikkuminen ja harrastaminen tuovat hyvää fiilistä, positiivisia kokemuksia ja inhimillistä hyvää.

(Uuvin strategia 2026)

TOIMINTASUUNNITELMA OSA-ALUEITTAIN

Alueverkosto

Alueiden käyttö ja hoito

Uuvin strategian mukaisesti alueverkosto tarjoaa olosuhteita monenlaiselle luonnossa liikkumiselle ja harrastamiselle. Olosuhteiden kehittämisessä ja palveluiden tarjoamisessa huomioidaan erilaiset käyttäjäryhmät ja niiden erityistarpeet, sekä otetaan huomioon ajassa muuttuva ulkoilu ja kysynnän ja tarpeiden muuttuminen, esimerkiksi eri luonnossa liikkumisen muotojen näkökulmasta.

Vuoden 2024 käyntimäärät Uuvin alueilla näyttävät ennakkotietojen perusteella kasvavan hieman vuoden 2023 tasosta. Uuvin omien sekä muualta saatujen seurantatietojen perusteella näyttää siis siltä, että käyntimäärät jatkavat pitkän aikavälin trendinä tutuksi tulleella tasaisen kasvun uralla. Tasaisesti lisääntyvä kysyntä helpottaa käytön suunnittelua ja ohjaamista sekä edistää alueiden kestävästä käytöstä.

Keskeinen yhdistyksen alueiden käyttöä ja hoitoa ohjaava asiakirja on käyttö- ja hoitosuunnitelma, jossa määritellään mm. alueen virkistyskäyttöön ja luonnonhoitoon liittyvät tavoitteet, periaatteet ja linjaukset, tavoiteltavat käyttömuodot sekä pääpiirteet palveluvarustuksesta, reiteistä ja opastusviestinnästä. Käytön ja hoidon suunnittelua ohjaavat yhdistyksen strategian mukaisesti erityisesti erilaiset kestävyuden ja hyvän kävijäkokemuksen arvot, erikoistuminen ja lisäarvon tuottaminen olosuhteiden ja palveluiden tarjoamisessa, sekä virkistyskäyttö-, luonto-, ja maisema-arvojen yhteensovittaminen. Alueiden käytössä ja hoidossa huomioidaan myös luonnon monimuotoisuuden edistäminen, luontokadon hillitseminen sekä luontoarvojen säilyttäminen.

Käytön suunnittelussa ja ohjaamisessa sekä alueiden kehittämisessä on huomioitava erityisesti tietyt käyttäjäryhmät; kävijätutkimustiedon mukaan tiensä luontoon ovat erityisesti viime vuosina löytäneet ns. ensikertalaiset uudet ulkoilijat ja nuoret. Lisäksi mm. maastopyöräilijöiden määrät sekä vuokravenepalveluiden lisääntymisen myötä uusien veneilijöiden määrät kasvavat vahvasti. Näiden käyttäjäryhmien huomiointi edellyttää erityisesti panostamista reitteihin, opastukseen sekä helppokäyttöisiin palveluihin. Lisäksi soveltava luontoliikunta ja esteettömyys on yhdistyksen strategiassa nostettu esiin läpileikkaavana teemana palveluiden tarjoamisessa ja kehittämisessä.

- huolehditaan alueiden riittävästä ylläpidon tasosta, jotta kävijäkokemus säilyy hyvänä kaikilla Uuvin alueilla. *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus*
- jatketaan yhdistyksen alueiden käyttö- ja hoitosuunnitelmien ajantasaistamista; tavoitteena on, että vuoden 2025 lopussa 70 %:lla yhdistyksen alueista on ajantasainen käyttö- ja hoitosuunnitelma. *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus, Kestävyys; Strategiset painopisteet – Luonnon virkistyskäytön mahdollisuuksien tarjoaminen*
- päätetään vuonna 2023 alkanut Ollisaaren (Lohja) kehittämishanke
- jatketaan kehittämissuunnittelua Västerbyssä (Raasepori).
- uusitaan ja parannetaan opastusviestintää sekä reittien merkintää useilla alueilla.
- kehitetään reittien yhteiskäyttöteemaan liittyvää opastusviestintää.
- toteutetaan kehittämisen toimenpiteitä alueilla käyttö- ja hoitosuunnitelmien mukaisesti. *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus, Kestävyys; Strategiset painopisteet – Luonnon virkistyskäytön mahdollisuuksien tarjoaminen*
 - o Kopparnäs-Störsvikissä (Inkoo-Siuntio) parannetaan olemassa olevia reittejä, toteutetaan uusia reittejä sekä uusitaan palveluvarustusta Österviken-Rävberget -alueella.
 - o Itä-Helsingin saaristokohteiden kehittämistä jatketaan Kalliosaassa, johon toteutetaan uusi reitti ja uusi laituri.
 - o Byxholmenissa (Raasepori) kunnostetaan saunaa ja toteutetaan uutta palveluvarustusta.
 - o Pirttisaassa (Porvoo) pyritään luvitusprosessin valmistumisesta riippuen rakentamaan uusi laituri ja toteuttamaan Svartvikenin alueen kehittämistoimet.
 - o Ollisaassa (Lohja) pyritään aloittamaan saunan kunnostus ja reitistön toteutus.
 - o Lisäksi pienempiä toimia useilla muilla alueilla.
- jatketaan käyttöikänsä päässä olevan palveluvarustuksen ja opastusviestinnän uusimista alueilla. *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus, Kestävyys – Ekologinen kestävyys*
 - o jatketaan alueiden käymälöiden muutostöitä, joilla parannetaan niiden käyttömukavuutta, huollettavuutta sekä ympäristöystävällisyyttä.
 - o uusitaan käyttöikänsä päässä olevia rakenteita ja tulisijoja tarpeen mukaan.
- jatketaan alueiden luontoarvoista huolehtimista *//rajapinta strategiaan: Arvot – Hyvä kävijäkokemus, Kestävyys – Ekologinen kestävyys; Strategiset painopisteet – Luonnon virkistyskäytön mahdollisuuksien tarjoaminen*
 - o toteutetaan luonnonhoidon toimia alueilla käyttö- ja hoitosuunnitelmien mukaisesti, luonnonolosuhteet huomioiden.
 - o jatketaan vieraslajien hallintaan kehitettyjen menetelmien käyttöä sekä vieraslajien torjunnan vapaaehtoistyömallia.
 - o jatketaan yhteistyötä Suomen Luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirin kanssa osana Länsi-Uudenmaan luontohelmet -hanketta.
 - o jatketaan yhteistyötä Stadia-ammattiopiston kanssa.

Alueverkoston kehittäminen

Strategiansa mukaisesti Uuvi pyrkii aktiivisesti kysynnän ja tarpeiden mukaan kehittämään alueverkostoaan, huomioiden seudullisen kattavuuden sekä alueiden saavutettavuuden. Uuvi kehittää alueverkostoaan yhteistyössä kuntien kanssa, erityisesti siltä osin kun alueet on jo kuntien kaavoissa esitetty esimerkiksi virkistys- ja suojelualueina. Lisäksi Uuvi edistää maakuntakaavan toteuttamista luonnon virkistyskäytön osalta. *//rajapinta strategiaan: Strategiset painopisteet – Luonnon virkistyskäytön mahdollisuuksien tarjoaminen – Alueverkosto ja sen kehittäminen;*

Rooli toimintaympäristössä

- selvitetään alueverkoston laajentamista koillisella Uudellamaalla ja Viherkehän alueella.

Viestintä

Uuvi toteuttaa kuntien yhteisenä toimijana laajaa seudullista viestintää luonnossa liikkumisen mahdollisuuksista käyttäjälähtöisesti ja informatiivisesti. Karttapalvelupohjainen Uuvi.fi -viestintäkanava toimii niin kohteisiin ennalta tutustumisessa, paikalle pääsemisessä kuin maastossa liikkumisessa. Palvelussa tarjotaan kattavaa, ajantasaista ja käyttäjälähtöistä viestintäsisältöä ulkoilukohteista ja -palveluista eri käyttäjäryhmät huomioiden. Uuvi.fi -palvelua kehitetään yhteistyössä kuntien, Metsähallituksen ja Uudenmaan liiton kanssa.

Valtakunnallisessa luonnon virkistyskäyttöstrategiassa linjataan laaja-alaisesta ja kokoavasta ulkoilun palveluiden viestintäkanavan kehittämisestä. Strategian toimintaohjelmassa Kansallinen ulkoilutietopalvelu toteuttaa tätä tehtävää. Metsähallitus vastaa ulkoilutietopalvelun kehityksestä ja palvelun nimi kansalaisille on Luontoon-palvelu. Vuoden 2024 lopussa lanseerattava palvelu tulee myös Uuvin uudeksi viestintäkanavaksi aiempien kanavien rinnalle. Uuvi tuottaa palveluun sisältöä omilta kohteiltaan ja avustaa tarvittaessa kuntaorganisaatioita sisällön tuottamisessa. //*rajapinta strategiaan: Strategiset painopisteet – Viestintä – Seudullinen ulkoilumahdollisuuksista viestiminen; Rooli toimintaympäristössä*

- jatketaan yhteisviestintää uuvi.fi -palvelussa mukana olevien toimijoiden kanssa.
- tuotetaan sisältöä Kansalliseen ulkoilutietopalveluun.
- jatketaan ja kehitetään sosiaalisen median hyödyntämistä osana uuvi.fi -viestintää.
- lisätään Kansallinen ulkoilutietopalvelu viestinnän mittaritietoon.
- toteutetaan viestinnän mittaritiedon perusteella kohdennettuja maksetun näkyvyyden kampanjoita yhteistyössä digimarkkinoinnin ammattilaisten kanssa.
- toteutetaan käynnissä oleviin hankkeisiin liittyvää viestintää erillisten suunnitelmien mukaan.
- kehitetään reittien yhteiskäyttöteemaan ja esteettömyysteemaan liittyvää viestintää.

Yhteistyö ja verkostoituminen

Uudenmaan ulkoiluverkosto UUVE

Uuvi koordinoi luonnon virkistyskäyttöä ja ulkoilua kehittävää seudullista, koko Uusimaan kattavaa yhteistyöverkostoa, Uudenmaan ulkoiluverkostoa (UUVE). Tavoitteena on lisätä toimijoiden välistä yhteistyötä, jossa tunnistetaan yhteisiä haasteita, sitoudutaan ratkaisemaan niitä yhdessä sekä luodaan organisaatio- ja toimialarajat ylittäviä palvelukokonaisuuksien toimintamalleja. Yhteistyössä ovat mukana kaupungit ja kunnat, Metsähallitus ja Uudenmaan liitto. UUVE-toiminnan konsepti on vakiintunut ja osoittautunut hyvin pidetyksi ja mukanaolijoille hyödylliseksi.

Verkoston toimijoiden kanssa on tunnistettu tarve asiantuntijatiedon jakamiselle erilaisista virkistyskäytön teemoista, tiedon ja hyvien käytäntöjen jakamiseksi ja

osaamisen kehittämiseksi. Tähän tarpeeseen vastatakseen Uuvi on toteuttanut asiantuntijoille suunnattua ajankohtaisviestintää jo pari vuotta, ja sitä jatketaan edelleen. //rajapinta strategiaan: Strategiset painopisteet – Viestintä – Seudullinen ulkoilumahdollisuuksista viestiminen; Rooli toimintaympäristössä

- jatketaan yhteistyöverkoston toimintaa Uudenmaan laajuisena, ja panostetaan edelleen yhteistyön koordinointiin ja toteuttamiseen sekä yhteistyöverkoston laajentamiseen.
- jatketaan yhteistyöverkoston jäsenille järjestettyjä luonnon virkistyskäytön teemoja käsitteleviä tapaamisia (Ulkoiluverstaat ja Ulkoilun aamukahvit).
- julkaistaan luonnon virkistyskäytön teemoja monipuolisesti käsittelevää asiantuntijoille suunnattua uutiskirjettä.
- osana yhteistyötä edistetään usean kunnan alueelle sijoittuvien reittien kehittämistä ja perustamista, sekä yhdistyksen toimijuutta tällaisten reittien hallinnoinnissa ja ylläpidossa.
 - o jatketaan Reitti 2000:n kehittämisen koordinoitua ja toteutetaan kehittämistoimia.
 - o selvitetään Seitsemän veljeksien reitin kehittämismahdollisuuksia.
 - o selvitetään Kuusijärvi-Keinukallio -reitin tarvetta ja perustamismahdollisuuksia.

Maastopyöräilyn olosuhteiden kehittämishanke

Uuvi sai 2024 rahoituksen Opetus- ja kulttuuriministeriöltä maastopyöräilyn olosuhteiden kehittämishankkeeseen. Hanke on aloitettu 2024 ja sitä jatketaan vuoteen 2026. Hankkeessa laaditaan maastopyöräilyn reittimäiseen liikuntapaikkarakentamiseen ja -ylläpitoon ohjeistus, jonka avulla voidaan tuottaa useasta näkökulmasta katsottuna hyviä ja kestäviä maastopyöräilyn reittiolosuhteita, erityisesti korkean käyttöpaineen alueilla. Hanketta toteutetaan tiiviissä yhteistyössä Suomen Ladun maastopyöräilyreittien vaativuusluokittelujärjestelmää kehittävän hankkeen kanssa. Hankkeet muodostavat yhteisen hankekokonaisuuden, jonka yhteisenä lopputuotoksena syntyy valtakunnallisesti hyödynnettävä opas maastopyöräilyn olosuhteiden kehittämiseksi. Opas on tarkoitettu hyödynnettäväksi niin reittien hallinnoijille, suunnittelijoille, toteuttajille ja ylläpitäjille, kuin myös esimerkiksi reittihankkeiden rahoittajille. //rajapinta strategiaan: Rooli toimintaympäristössä; Strategiset painopisteet – seudullinen verkostoyhteistyö; Arvot – Kestävyys – Hyvä kävijäkokemus

Yhteistyö yritystoiminnan kanssa

Uuvin alueet toimivat myös luontomatkailun ja luonnon virkistyskäyttöön liittyvän yritystoiminnan toimintaympäristönä, ja strategiansa mukaan Uuvi ottaa toiminnassaan huomioon luontomatkailun näkökulman. Erilaisille kaupallisesti tuotetuille palveluille on jatkuvasti enemmän kysyntää sekä kuntalaisten virkistyskäytön että matkailun viitekehyksissä. Tämä elinkeinotoiminta tuottaa myös positiivisia paikallistaloudellisia hyötyjä sijaintiseuduilleen. Kehityskulun ohjaamiseksi ja edistämiseksi tarvitaan tiivistä vuorovaikutusta elinkeinotoimijoiden ja Uuvin välille, jota varten Uuvissa on luotu yritys yhteistyön toimintaohjelma. //rajapinta strategiaan: Rooli toimintaympäristössä; Strategiset painopisteet – seudullinen verkostoyhteistyö; Arvot – Kestävyys – Hyvä kävijäkokemus

- jatketaan ja kehitetään edelleen yhteistyötä yritystoimijoiden kanssa Uuvin yritys yhteistyön toimintaohjelman mukaisesti.
- jatketaan yritys yhteistyösopimusten solmimista alueiden ja palveluvarustuksen

käytöstä kaupalliseen toimintaan liittyen.

Muu yhteistyö ja verkostoituminen

Alueiden suunnittelussa, kehittämisessä ja hoidossa jatketaan yhteistyötä erilaisten harrastajaryhmittymien ja järjestöjen, soveltavan luontoliikunnan toimijoiden, oppilaitosten sekä paikallisyhteisöjen kanssa. Yhteistyön myötä alueilla voidaan tarjota erilaisille käyttäjäryhmille entistä parempia palveluita sekä alueiden käyttötapoja ja käyttäjäkuntaa voidaan monipuolistaa.

Uuvi jatkaa aktiivista yhteistyötään ja verkostoitumista muiden alan toimijoiden kanssa, ja on mukana mm. erilaisissa toimialan työryhmissä sekä hankkeiden ohjausryhmissä. Yhteistyötä jäsenkuntien kanssa pyritään syventämään. Lisäksi selvitetään mahdollisuuksia parantaa alueiden saavutettavuutta julkisilla kulkuneuvoilla. *//rajapinta strategiaan: Rooli toimintaympäristössä*

Vaikuttavuus ja vastuullisuus

Uuvi tuottaa inhimillisen hyvinvoinnin, kansanterveyden ja siten kansantalouden kannalta merkittäviä palveluita, joista saatavien hyötyjen todentaminen on tärkeää. Todentamista varten tarvitaan tietoa mm. alueiden käyntimääristä, käyttömuodoista, kävijöiden kokemuksista sekä käyntien taloudellisista vaikutuksista. Uuvi toteuttaa kävijäseuranta usealla alueellaan; seurannan toteuttaminen vaatii monella alueella räätälöityjä ratkaisuja sekä erilaisten metodien yhdistämistä, joita kehitetään edelleen. Seurannasta saatavaa dataa täydentämään tarvitaan syvempää tietoa, jota saadaan kyselytutkimuksena alueilla toteutettavalla kävijätutkimuksella. *//rajapinta strategiaan: Arvot - Sosiaalinen kestävyys, Taloudellinen kestävyys, Hyvä kävijäkokemus*

Vaikuttavuuden todentaminen kytkeytyy osaksi laajempaa vastuullisuuden teemaa, joka tulee selkeästi esiin Uuvin strategian arvoalunnoissa. Strategian mukaan toimintaa ohjaa vahvasti kestävyden eri ulottuvuudet: ekologinen, sosiaalinen, kulttuurinen ja taloudellinen kestävyys. Näiden arvojen läpileikkaavuuden edistämiseksi on laadittu Uuvin vastuullisuuden toimintaohjelma. Toimintaohjelmassa tarkastellaan organisaation toimintaa ja sen käytäntöjä ja pyritään löytämään kohtia ja keinoja, joilla arvot tulevat entistä paremmin huomioituksi. Ohjelmaa päivitetään tarpeen mukaan, ja sen toteutusta seurataan ja arvioidaan vuosittain sekä toiminnan suunnittelun että tilinpäätöksen yhteydessä. *//rajapinta strategiaan: Arvot - Kestävyys*

- vaikuttavuuden todentamisessa kehitetään edelleen Uuvin kävijätutkimusta ja kävijäseuranta, ja sitä laajennetaan uusille alueille.
- Vaikuttavuuden todentamisen kehittämisessä pyritään saamaan näkyväksi sekä kävijäkokemusta että käynnin hyvinvointihyötyjä. Kehittämistyössä hyödynnetään vahvasti yhteistyötä alan toimijoiden ja erilaisten tutkimustahojen kanssa sekä alan kansainvälistä tietoa ja kokemuksia.
- seurataan vastuullisuuden toimintaohjelman toteutumista.

Muuta

Yhdistyksen vakituiseen palkattuun henkilöstöön kuuluvat toiminnanjohtaja, kaksi erikoissuunnittelijaa, suunnittelija sekä maastomestari. Lisäksi erilaisiin maastotöihin

palkataan maastokaudella määräaikaisia työntekijöitä. Vuoden 2025 työsuorite palkatulla henkilöstöllä on 5,4 htv. Alueilla tehtäviä palveluvarustuksen uusimistöitä ja uudisrakentamista ostetaan ulkopuolisena kokonaispalveluna.

Luonnon virkistyskäytön ja yhdistyksen toimintaympäristö kehittyy jatkuvasti, ja luonnon virkistyskäyttö yhteiskunnallisena ilmiönä elää ja muuttuu ajassa. Yhdistyksen voimassa oleva strategia tähtää vuoteen 2026. Vuodelle 2025 valmistellaan strategian päivittäminen, jotta yhdistyksen toiminta pysyy ajankohtaisena, ja toimintaympäristön muutokset pystytään ottamaan toiminnassa huomioon.

Luottamushenkilöhallinto koostuu syksyllä 2021 kautensa aloittaneista valtuuskunnasta sekä hallituksesta. Vuoden 2025 keväällä järjestetään kuntavaalit, joiden jälkeen yhdistykselle nimetään uudet luottamushenkilötoimielimet. Valtuuskunta kokoontuu sääntömääräisesti syys- ja kevätkokoukseen, ja hallitus tarpeen mukaan.